

Átalakítás előtt Szeged közvilágítása

Mínusz egymillió — Társadalmi munka

Szegeden nemcsak az idősebbek, hanem nyilván még a középkorúak is jól emlékeznek azokra az időkre, amikor esténként még a Belváros sem volt túlzottan jól világítottnak mondható, a külvárosokban pedig legföljebb százméterenként pislákoló egy-egy égő a villanyoszlopokon. Aztán jöttek a neoncsöves asztortyvek, utánuk pedig a higanygőzlámpák, s a Széchenyi tér egy részén néhány éve már jókora kandeláberek ontják a fényt. Ha éppen fenyárban még most sem úszik a város, azért kétségtelenül jóval világosabbak éjszakáink, mint bármikor annak előtte. Csak hogy ezt a fényt nem adják ingyen. Sőt, egyre drágább lesz a közvilágítás energiaköltsége is. S abban az időszakban, amikor az ország energiamelege egyre fontosabb gazdasági tényezővé válik, s amikor a környező országokban sokszor kora este is sötét falvakon, féljarmeddig sötét városokon kell keresztülvágnia az utazónak, szóval, ebben az energiahiánnyal küszködő világban kérdéses, hogy megengedhetjük-e magunknak, hogy Szeged fényei a késő éjszakai órákban is elfogyasszák a maguk 3 ezer kilowattját óránként?

Sokat fejlődött a város közvilágítása az elmúlt években, s e fejlődést alighanem az az adat jelzi leginkább, amely szerint a szegedi közvilágítás most háromszor annyi energiát fogyaszt, mint harminc esztendője. Nos, a jó közvilágításra valóban szükség van, azon azonban már el kell gondolkodnunk, hogy késő éjszaka, a szinte üres várost is fényesen ki kell-e világítanunk. Elgondolkodtak ezen — főként a legutóbbi nehézipari miniszteri rendelet hatására — a DEMÁSZ-nál és a tanácsnál is elkezdtek törni a fejük a szakemberek azon, hogyan is lehetne megoldani azt, hogy az éjszaka egy részében, este tíz után csökkenthessék a közvilágítás energiafogyasztását.

Mindenekelőtt azt kísérelték meg tisztázni, hogy a közvilágítás mekkora hányalát érdemes átállítani a fél éjszaka működésére. A külterületeken, ahol amúgy sem túlságosan világosak a közterületek, illetve ahol egyáltalán sem túl nagy a közvilágítás energiagigánya, nyilván aligha gazdaságos a hálózat átállítása. Hiszen ezeken a részeken csak kevés áramot lehetne megtakarítani, s éppen itt kerülnének sokba a beruházások, mivel új vezetékeket is kellene építeni. Itt azonban a helyzet a fővárosi vonalakon, a Belvárosban, az új lakónegyedekben. Itt nagyon is jelentős energiamegtakarítást lehetne megvalósítani az átállással, hiszen ezeken a részeken a legnagyobb a közvilágítás energiaterhelése. S ráadásul éppen ezeken a részeken az átállításhoz született meg egy olyan megoldás a DEMÁSZ-nál, amely már nagyon is rentábilissá teszi ennek a munkának az elvégzését. Kovács János üzemigazgató és Hörömpő József üzemigazgató-helyettes tájékoztatása szerint a feladatot kapcsolók és kapcsolóórák beépítésével oldhatnák meg. Ezek-

ben a világítótestekben ugyanis két izzó van, három fázisra kötve. Ha mindezt átkötik két-két fázisra, az egyes égők külön is vezérhetők. Így aztán — viszonylag csekély ráfordítással — az egyik égő este tízkor eloltatható.

Hogy mennyi lenne az átállítási költsége? A DEMÁSZ-nál úgy számolják, mintegy 3-400 ezer forint beruházási költséget, s mintegy 6-700 ezer forint szerelési költséget igényelne a számbajöhető területek átállítása. Ez az összeg pedig alig egy év alatt megtérülne. Hogy hogyan? Szegeden a közvilágítás évi számlájára 22 millió forint, ebből pedig 5 millió a voltaképpeni áramdíj. Ebből az ötmillióból a számítások szerint egymillió forintot lehetne évente megtakarítani az átállítások révén.

Az átállítást tehát nagyon is gazdaságos, hiszen a költségei alig több, mint egy esztendő alatt megtérülnek. És hogy most hol tart az ügy? Az új hídak és környékének közvilágítása már eleve így készült, mivel a NIM-rendelet szerint új közvilágítási rendszereket már csak így szabad kiépíteni. Emellett a DEMÁSZ készített egy tanulmánytervet a tanács számára, amelynek alapján a tanács megrendelheti az áramszolgáltatótól a szükséges munkákat. Sőt, a DEMÁSZ szocialista brigádjai vállalták, hogy rendes feladataikon kívül, társadalmi munkában, elvégzik egy-egy körzet közvilágításának átállítását. Am a tanácsnak a szükséges egymillió-egynéhány százezer forint helyett egyelőre mindössze százezer forintja volt erre a célra, tehát ennyi munka elvégzésére adtak megrendelést a DEMÁSZ-nak. Am az áramszolgáltató vállalat tanulmányterve jó alapokat nyújt a továbbiakra, annál is inkább, mivel a Pénzügyminisztérium ígéretet tett arra, hogy a városok ilyen be-

ruházásait mindenképpen segíteni fogja. Így hát — remélhetőleg — hamarosan megszületik a pénzzel is alátámasztott, konkrét tanácsidöntés az átállítások elvégzésére. S ez talán nem is annyira az évi egymillió várható megtakarítás szempontjából a fontos, hanem inkább azért, mert így módon a szegedi közvilágítást jelenlegi 3 ezer kilowattos energiagigányát 2 ezer kilowattal lehetne csökkenteni.

S amit még mindehhez hozzá kell tenni: első nekifutásra úgy tűnt, az átállítási költsége vagy húszmillió forint lesz. Voltaképpen ezért sem kezdték bele eddig ebbe a munkába. Aztán a DEMÁSZ-nál — Hörömpő József közreműködésével — megszületett a megoldás, amelynek minimális befektetése egy esztendő alatt megtérül a főútvonalakon, a Belvárosban és az új lakónegyedekben. Így hát egyértelműen gazdaságossá és racionalissá válhat ez a beruházás. S amit mindehhez még hasznos tudni: a DEMÁSZ jelenleg éppen abban érdekelt, hogy minél több áramot adjon el. A jelenlegi szabályozók közepette — egy értelmes, az ország, a népgazdaság érdekeit szolgáló lépéssel — éppen a maguk érdekeik ellen cselekedniük. Méis megtették, s szocialista brigádjaik mégis vállalták a jelentős társadalmi munkát. Reméljük, az áramszolgáltató érdekeltségi rendszere is mihamarabb a tényleges gazdasági érdekek szerint változik majd, hogy hasonló esetekben ne kelljen saját érdekeik ellen cselekedniük, ha a népgazdaság, valamilyen közös érdekeik kívánják szolgálni. Annál is inkább, mert van még bőven város területükön, amelyre ráférne a hasonló átállítás. Amit minden további nélkül vállal a DEMÁSZ is, ha arra megbízást is kap az illetékes tanácsoktól.

Sz. I.

Termékszerkezet-váltás a könnyűiparban

Megbeszélés a minisztériumban

Az idén — összességében javult a könnyűipari termékek közül az ellátás állapotát meg szombaton a Könnyűipari Minisztériumban az ágazathoz tartozó szakszervezetek és az OKISZ képviselőinek részvételével megtartott tanácskozáson. Az időszaki feladatok megvitatására összehívott eszmecsere Kesztyű Jánosné, könnyűipari miniszter vezette. A fórum elé terjesztett beszámolókból kitűnt, hogy az idén a termelés növekedésének üteme ugyan mérsékeltebb volt, mint a korábbi években, de a gazdálkodó szervezetek eleget tettek legfontosabb értékesítési feladataik-

nak, s teljesítették exportköttelezetteiket. Különösen öröndetes eredmény a fajtálagos anyagfelhasználás javulása és a termékszerkezet kedvező alakulása. Ebben a vonatkozásban egyébként nagyon differenciált a fejlődés: egyes vállalatok jól alkalmazkodnak a változó körülményekhez, javítják a piaci munkát és a belső szervezetséget, más helyeken viszont lassan bontakozik ki ez a folyamat.

Jövőre az a fő feladat, hogy az üzemek a technológiák korszerűsödésére, a piaci kapcsolatok erősödésére építve mérsékelt — egyszá-

zalékos — termelésnövekedést érjenek el, de e mellett meggyorsítsák a termékszerkezet-váltás ütemét. Erre ösztönzi majd őket az is, hogy csak azok az üzemek juthatnak újabb beruházásokhoz, amelyek a kivitt hatékonyan növelik, importmegtakarítást érnek el, és belföldi ellátás javítását is segítik mind mennyiségi, mind pedig minőségi választéki vonatkozásban.

Az értekezleten a továbbiakban megvitatották a munkások és a középfokú szakemberek továbbképzésének a következő tervidőszakra kidolgozott koncepcióját is. (MTI)

Leningrád

Nő az atom-energetikai óriás

A Leningrád elnevezett Leningrádi Atomerőmű első blokkja üzembe állítása óta több milliárd kilowattóra elektromos energiát termelt. Ez az erőmű az első szovjet óriások új nemzedékében, ahol egymillió kilowatt teljesítményű reaktorokat helyeznek üzembe. Az erőmű második része most épül. Hamarosan megkezdik munkáját a harmadik, majd a X. ötéves terv végén a negyedik rész is, vagyis az erőmű teljesítménye megduplázódik, és eléri a négymillió kilowattot.

A Leningrádi Atomerőművet az utóbbi ötéves tervben kezdték építeni. Az energetika ezen új ágazata 1954-ben indult fejlődésnek, amikor a Kalugai terület Obnyinszk városában megkezdte működését a világ első atomerőműve. Teljesítménye egészen kicsiny, mindössze ötezer kilowatt volt. Üzemeltetési és építési tapasztalatai azonban lehetővé tették a tudósoknak, hogy meggyőződjenek számításuk helyességéről, és bebizonyítsák, hogy a szovjet tudomány és technika olyan

színvonalat ért el, amikor széleskörűen fel lehet használni az atomenergiát békés célokra.

Jelenleg az ország különböző részeiben működnek atomerőművek, többek között az Uralban a belojarszki, a Kaukázusban az örmény, valamint a novovoronyezsi és a kurszki. Az atomenergia meghódította az Északi-sarkot is.

A Szovjetunióban gyorsított ütemben kívánják fejleszteni az atomenergetikát az ország európai részén. Öt év alatt 13-15 millió kilowatt energiát kívánnak atomerőművekből nyerni. (APN)

Szervezés a jobb munkáért

A hatékonyabb, gazdaságosabb működés érdekében profiltisztítást, szervezeti egyszerűsítést hajtanak végre Fejér megyében a tanács kommunális vállalatoknál. Ezzel egyidejűleg bővítik a nagyközségi költségvetési üzemek hatáskörét.

A megyében 14 tanácsvállalat, illetve költségvetési üzem végzi a kommunális és közüzemi szolgáltatásokat. Megszüntetik a fölösleges, párhuzamos tevékenységeket, a kisvállalatok erőinek elaprózását. Egyebek között egy gazdája lesz a városi parkfenntartó tevékenységnek Dunaujvárosban. A hatkertesztből — társulások alapján — létrehozzák a zöldterület-gazdálkodás közös természetvédelmi.

Csepel és a dnyepropetrovszki csőgyár együttműködése

Kiállítás Budapesten — Nyilatkozat

Több mint 20 ezer látogató kereste fel az elmúlt 2 hétben az ukrainai dnyepropetrovszki Karl Liebknecht Csőgyár nagyszabású kiállítását Budapesten, a KGM Technika Házában. A bemutató szombati zárónapján Csépanyi Sándor kohó- és gépipari miniszterhelyettes nyilatkozatában összegezte a hatalmas szovjet gyár budapesti bemutatkozásának jelentőségét, s együttműködését a magyar iparral.

— Szovjetunió e legnagyobb kohászati üzem mostani kiállításával viszonzta a Csepel Művek nagy sikerű moszkvai bemutatkozását. A világ 38 országába, így hazánkba is szállító ukrán vállalat már régóta gyümölcsöző kooperációs kapcsolatokat épített ki a csepeliakkal és több magyar ipari kutatóintézettel. A kiállításon fényképtáblákon, makettekben ismertették a legkorszerűbb gyártási technológiákat, a gyár dolgozóinak élet- és munkakörülményeit. Az ebből az alkalomból fővárosunkban járt ukrán vaskohászati minisz-

terhelyettes nagy elismeréssel szolt a csőgyárban működő, Csepelen tervezett és előállított nagy termelékenységű gyártóról. Jó érzés volt hallani, hogy egy ilyen óriási gyár mennyire elégedett a magyar technológiával, amely már jó tíz éve működik kifogástalanul.

— Az ukrán gyár budapesti bemutatkozása azért is időszaki volt, mert ezekben a napokban a magyar ipar, így Csepel is számvetést készíti, s felkészül a következő évek munkájára. A kiállításon látottak alapján is elmondhatjuk: bőven van mit tanulnunk, hogy csak a kiváló munkaszervezést, az automatizált számítástechnikával irányított termelést, a jó minőséget említsem.

— Végül arról is szóljunk, hogy a kiállítás hozzájárult a két testvérvállalat vezetőinek, dolgozóinak barátsága elmélyítéséhez. A kiállításra érkezett szovjet munkások és magyar kollégáik között új kapcsolatok születtek, a meglevő barátságok szorosabbra fűződtek.

A divatkesztyűk mellett sportkesztyűket is készít a Pécsi Kesztyűgyár. A skandináv államok mellett az NSZK-ba, Franciaországba és Olaszországba is szállítanak. Összesen százhuszezer párat exportálnak az idén. Képünkön: részlet az üzemről